

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

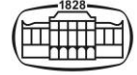
E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok

benyújtása: <https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A Magyar Pszichológiai Szemle 2022/2-es száma

FIGYELEM!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2022/2-es számában egy nemzetközi mérőeszköz hazai adaptációjáról, két program-hatékonysági vizsgálatról, valamint a mesék funkciójáról olvashatunk. Két-két áttekintő tanulmányt és recenziót, valamint egy könyvismertetést is tartalmaz a lapszám. Folytatódik az 1960-as években újraindult magyar pszichológiai kutatások nagy alakjainak bemutatása is.

A tanulmányok kettő kivétellel **nyílt hozzáférésűek**, a rövid ismertető utáni **linkre kattintva olvashatók!**

Hogy érzik magukat az érett felnőttek?

Ilea Izabella, Jenei Dániel és Vincze Orsolya (a Pécsi Egyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) a Loyola Generativitás Skála (LGS-18) magyar nyelvű változata létrehozásának céljából végeztek kutatást. A generativitás fogalma a pszichológiában azt az általános attitűdöt jeleníti meg, amely során az egyén a közössége irányába történő elköteleződése révén igyekszik hozzájárulni a következő generáció jóllétéhez. A tanulmányt elolvasva az alábbiakat tudhatjuk meg: Milyen értelmezési vannak a generativitásnak a pszichológiában? Hogy változik az emberélet során? Vajon a nőket vagy a férfiakat jellemzi magasabb generativitás? Milyen egyéb egyéni és társas jellemzőkkel áll összefüggésben? Mit és hogyan mér a Loyola Generativitás Skála? A 624 főből álló magyar mintán végzett kutatás eredményei igazolják, hogy a Loyola Generativitás Skála magyar nyelvű változata megfelelően megbízható és érvényes mérőeszköznek bizonyul a generativitás mérésére felnőtt kísérleti személyek körében.

A cikket mind kutatóknak, mind a gyakorlatban dolgozó szakembereknek (pszichiáterek, klinikai pszichológusok) ajánljuk!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p163.xml>

Hogyan növelhető a társas kompetencia serdülőkorban?

Siegler Anna, Csernus Fanni, Dézma Lilla, Ilea Izabella (Pécsi Tudományegyetem Pszichológia, Doktori Iskola), valamint **Serdült Sára** és **Bigazzi Sára** (a Pécsi Tudományegyetem, Szociál-és Szervezetpszichológia Tanszékének munkatársai) egy 296 fős 14-18 évesekből álló diák-mintán, a Megtartó Közösségek Program hatékonyságvizsgálatán keresztül vizsgálták a fiatalok társas-társadalmi készségeinek fejleszthetőségét. Mit takar a szociális kompetencia fogalma? Mi jellemzi a társas nevelést, illetve annak társadalmi gyakorlatát a mai Magyarországon? Mit tesz az iskola ezen kompetencia fejlesztése terén általában és célzottan? Miből áll a Megtartó Közösségek Program? Milyen mérőeszközöket vontak be a vizsgálat vezetői a programban részt vevők empátiájának/fenyegettség-

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

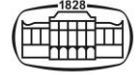
E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok

benyújtása: <https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

érzésének/előítéletességének/énhatékonyságának/kollektív cselekvési szándékának mérésére? Hogyan mérték a kutatók a program hatását? És mennyire találták hatékonynak? Érdemes fellapozni az írást ahol ezekre a kérdésekre választ kaphatunk.

A kutatást serdülőkkel foglalkozó gyakorló pedagógusoknak, klinikai pszichológusoknak és iskolapszichológusoknak különösen ajánljuk!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p183.xml>

Az informatikus hallgatók esete a diszkrét matematikával – azaz a hallgatói lemorzsolódás vizsgálata az ELTE programtervező informatika szakán

Takács Rita, Oláh Attila (ELTE Pszichológiai Intézet), **T. Kárász Judit** (ELTE Neveléstudományi Intézet), **Takács Szabolcs** (Károlyi Gáspár Református Egyetem, Pszichológiai Intézet) és **Horváth Zoltán** (ELTE Informatikai Kar, Programozási Nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék) tanulmányukban az intervenciós programok fontosságára hívják fel a figyelmet a tanulmányi siker érdekében, betekintést nyújtva a hallgatók megtartásának stratégiáiba. A kutatók a felsőoktatási lemorzsolódás szempontjából kritikus informatikai képzést vizsgálták. Az ELTE programtervező informatikus szak hallgatóinak egy 3673 főből álló mintáját elemezték 2010 és 2017 között a lemorzsolódás megelőzése érdekében a karon bevezetett oktatási reform hatásának vizsgálata céljából. Milyen okok húzódnak meg a lemorzsolódás mögött, milyen elméleti modelljei léteznek a lemorzsolódásnak? Milyen tudományos eredmények születtek eddig az intervenciós technikák eredményeiről? Mit jelent egy tantárgy „meredeksége” az adott modellben? Változtak-e az eredményességi minták az oktatási reform előtt és után? A kutatók a lemorzsolódást a hallgatók tantárgyi eredményességén keresztül vizsgálták az IRT (Item Response Theory) modellt alkalmazva. Jelen eredmény segítheti a jövőbeli tanulásmódszertani és egyéb preventív intézkedési csomagok bevezetését a különböző intézményekben.

A kutatást különösen ajánljuk felsőoktatási képzési programok kidolgozóinak, felelőseinek.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p209.xml>

A hős, a királykisasszony és a gonosz mostoha – szerepkörök és funkciók a fejlődéslelektan tükrében

Paczur Hanna, Orbán Rebeka, Péley Bernadette (Pécsi Tudományegyetem, Fejlődés-és Klinikai Gyermekepszichológia Tanszék) és **Vincze Orsolya** (Pécsi Tudományegyetem, Szociál-és Szervezetpszichológia Tanszék) 34 mese tartalomelemzését végezte el a V.J. Propp által kategorizált szerepkörök és szereplőfunkciók mentén. Milyen változások következnek be a mesék formai-strukturális jellemzőiben a cselekmény sűrítésének hatására? Van-e különbség a klasszikus mesék és rövidített változataik között a fejlődéslelektani szempontból betöltött funkciójuk alapján? Ha a kérdések felkeltették az érdeklődését, feltétlenül lapozza fel a tanulmányt!

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

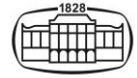
E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok

benyújtása: <https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A tanulmányt haszonnal forgathatják gyermekpszichológusok, egészségpszichológusok és szülők!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p231.xml>

Miért okoznak testi sértést maguknak egyes kamaszok?

Reinhardt Melinda (az ELTE Pszichológiai Intézet, Zuglói Egészségügyi Szolgálat) áttekintő tanulmányában a nem öngyilkossági szándékkal történő szándékos önsértő viselkedés (nonsuicidal self-injury – NSSI) elméleteit és modelljeit tekinti át biológiai, pszichológiai és társas szempontból. Ha fellapozza a tanulmányt, az alábbi kérdésekre kaphat választ? Kik és miért vesznek részt önsértésben? Lehetnek-e az önsértés hátterében genetikai faktorok? Milyen pszichológiai modelljei vannak az önsértésnek? Összefügg-e az önsértés a társas deficittel? Milyen egyéb magyarázó elméletek léteznek? Az áttekintés hasznos támpontokat szolgáltat egy komplex magyarázó modell megalkotásához.

A tanulmányt ajánljuk mind kutatóknak, mind a gyakorlatban dolgozó szakemberek (pszichiáterek, klinikai pszichológusok, szociális munkások, stb.) számára!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p245.xml>

Kik körében gyakoribb az abszolút hallás?

Herczeg Attila és Szabó Pál (Debreceni Egyetem, Humán Tudományok Doktori Iskola) az abszolút hallás (AH) interdiszciplináris jelenségét tekintik át, amely genetikai, idegtudományi, muzikológiai és pszichológiai kutatások tárgya is egyben. A rövid tudománytörténeti áttekintést követően a szerzők az alábbi izgalmas kérdéseket taglalják: Milyen előnyei és hátrányai vannak az abszolút hallásnak? Milyen módszerekkel vizsgálható? Mennyire elterjedt ez a jelenség és kik körében magasabb az előfordulása? Mik lehetnek az abszolút hallás okai? Milyen hatásai lehetnek a korai életszakaszban elkezdett zenei képzésnek? Milyen idegrendszeri korrelátumai vannak?

Az áttekintő írást egyaránt ajánljuk zenészeknek, zenepedagógusoknak, kognitív pszichológusoknak, valamint klinikai pszichológusoknak.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p271.xml>

Izgalmas könyvismertetések

A lapszámban több izgalmas könyvismertetést is talál. **A. Gergely András** a pszichiáterként dolgozó, drogfogyasztással, függésekkel, a vágyfüggő létmódok lélektanával foglalkozó **Gerevich József** három opusból álló művét mutatja be, továbbá két recenziót is olvashatunk a **Pléh Csaba** szerkesztésében az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelenő nagyszabású és innovatív koncepciójú *Pszichológia* című kötetről, **Munding Márton** és **Bereczkei Tamás** tollából.

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

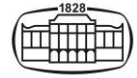
E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok

benyújtása: <https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A. Gergely András: A szerelem felé törekvés legfőbb értelme: Gerevich József „vágyművészeti” albumai és üdvözlése (korlátozott hozzáféréssel!)

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p291.xml>

Munding Márton: Pléh Csaba (főszerk.): Pszichológia

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p299.xml>

Bereckezi Tamás: Pléh Csaba (főszerk.): Pszichológia

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p305.xml>

FOLYTATÓDIK ÚJ ROVATUNK!

Visszatekintés – Kik az 1960-as években újraindult magyar pszichológiai kutatások nagy alakjai?

Az előző lapszámában indult rovatban folytatjuk a kor egy-egy jelentős, ám a korabeli publikációs lehetőségek hiánya miatt mára jobbára feledésbe merült kutatók kutatásainak rövid ismertetését. A második számban **Engländer Tiborral** ismerkedhetnek meg az olvasók, **Faragó Klára** tolmácsolásában.

Különösen ajánljuk a rovatot a mai fiatalabb generáció számára.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/article-p307.xml>

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdekl, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2022/2. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: customerservice@akjournals.com

Amennyiben egy meghatározott cikk érdekl, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

Az írások egyben megtekinthetők, letölthetők itt:

<https://akjournals.com/view/journals/0016/77/2/0016.77.issue-2.xml>

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

pszichoszemle@gmail.com

Saád Judit

Szerkesztőségi titkár